

LOSOVÁNÍ ŽÁKŮ (NO HANDS UP)

Poskytování průběžné verbální zpětné vazby žákům

Jednou ze základních technik zjišťování aktuálního stavu porozumění žáků jsou tzv. „losovátka/špachtličky“. Učitel položí otázku a následně vylosuje žáka, který na ni odpoví. Losovátka zajišťují náhodný výběr (los) a spravedlnost, protože nejprve položíme otázku a až následně vylosujeme žáka, který je vyzván k odpovědi. Tento princip výběru žáky neustále aktivizuje a zapojují se i žáci, kteří by se jinak nepřihlásili. V zahraničí se užívá v této souvislosti pojem *no hands up*.

Může losovat jak učitel žáka/y, tak i žák svého spolužáka; losovátka lze využít například také při rozdělování do skupin, kde funguje úplně stejně princip spravedlivosti.

Pro některé otázky je pro žáky bezpečnější, když si žáci mohou odpověď nejen sami promyslet, ale také sdílet se svým spolužákem a až následně pedagog vylosuje žáka, který odpoví (technika *Think – Pair – Share*, tj. *Mysli – prober s partnerem – vyslov přede všemi*). Při kladení náročnějších otázek je potřeba dodržet určitý tzv. čekací čas (*wait time*), aby žáci měli dostatek času si odpověď promyslet. (Doporučuje se počkat nejméně 3 vteřiny).

Obrázek 2. ► *Flippity* – online aplikace využitelná místo dřevěných či papírových „losovátek“ špachtliček²

◀ Obrázek 1. Techniky zjišťování aktuálního stavu porozumění žáků (semafor; ABCD kartičky; losovátka/špachtličky)¹

I při této technice platí jednoduché pravidlo „Neúčast nepovolena“, tj. pokud žák neumí či nechce odpovědět, vylosujeme někoho jiného, ale k dotyčnému žákovi se po čase vrátíme např. s otázkou, jakou odpověď považuje za nejrelevantnější a proč.

Z publikace *Hodnocení pro učení*³
Autoři textu: Veronika Laufková, Karel Starý

¹ Zdroj: Archiv Veroniky Laufkové

² Zdroj: Archiv Veroniky Laufkové

³ STARÝ, Karel; CHVÁL, Martin a LAUFKOVÁ, Veronika (Eds.). *Hodnocení pro učení* (e-book). Praha: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2022. ISBN 978-80-7603-365-8.